

Javorniški mesečnik

Istorično glasilo Astronomskega Društva Javornik

Letnik II, Številka 2, Februar 2001

Pozdravljeni!

Na občnem zboru je bil zaradi izteka mandata razrešen stari predsednik društva Stane Slavec in izvoljen nov predsednik Marko Pust.

Bivši predsednik je v zahvalo za opravljeno delo poželjal aplavz, ki se je meni osebno zdel veliko preskromen. Stane je namreč društvo vodil resno, odgovorno in preudarno in je vanj vložil ogromno svojega prostega časa. Zato si v tej številki Mesečnika preberite predsednikovo poročilo o delu društva v lanskem letu in se spomnite, da so bila tudi usa druga leta Stanetovega štiriletnega mandata vsaj tako uspešna kot leto 2000.

Slavec Stanetu se na tem mestu najlepše zahvaljujem za odlično vodstvo, Pust Marku pa želim uspešno predsednikovanje — prepričan sem, da mu bo šlo dobro od rok in da se bomo vsemi potrudili in dobro sodelovali.

Aram, aram.karalic@usa.net

Poročilo o delu društva za leto 2000

Društveno glasilo

V februarju leta 2000 smo pričeli izdajati *Javorniški Mesečnik*, ki seznanja člane društva z dogajanjem v društvu. V letošnjem letu smo izdali 11 številk. Urednik glasila je Aram Karalič. Glasilo izide v 1. polovici vsakega meseca in obsega 2 tiskani strani.

Tabori

Organizirali smo 2 tabora in eno delavnico.

Pamet 2000

Tabor je potekal v času od 8.8. do 15.8.2000. Namenjen je bil spremjanju aktivnosti meteorskega roja Perzeidov.

V času tabora je potekal Mladinski raziskovalni projekt: Vpliv Lune na meteorska opazovanja, ki ga je financirala MOL (g. Vlado Koprivnikar).

Udeležencev na taboru je bilo 8. Tabor je vodila Mihaela Triglav. Ob lepem vremenu in pridnih raziskovalcih je tabor v celoti uspel. Tabor je sofinancirala ZOTKS.

Mladinski raziskovalni tabor Medvedje Brdo

Tabor je potekal na Medvedjem Brdu, tako kot leto poprej od 19.8. do 26.8.2000. Tabor je vodil Igor Grom.

Imeli smo 20 udeležencev s 4 mentorji. Delavnico za meteorje je vodila Gabi Triglav, katera je izvajala 2.

del raziskovalne naloge *Vpliv lune na meteorska opazovanja*. Imeli smo tudi delavnico o radioastronomskih opazovanjih. Ob jasnih in topnih nočeh, na veliko veselje mladih udeležencev, je tabor lepo uspel. Bil pa je zelo naporen za vodjo tabora in mentorje.

Delavnica

Sekcija za spremenljivke je imela konec septembra delavnico, namenjeno opazovanju spremenljivk. Udeležilo se jo je 7 članov društva. Delavnico je vodil Nikolaj Štritof. Vreme je bilo slabo, vendar je tudi teorija zelo pomembna pri zahtevnejših opazovanjih.

Srečanje astronomov amaterjev iz regije Alpe-Adrija

V letošnjem letu po obljadi, ki smo jo dali pred 2 letoma na enakem srečanju v Višnjanu, smo 4. junija organizirali srečanje. To je bilo na Črnom vrhu nad Idrijo v prostorih osnovne šole. Udeležilo se ga je 75 udeležencev iz Italije, Hrvaške in Slovenije. Srečanje je odprlo g. Stane Slavec, predsednik društva. Pozdravni govor sta imela še: g. župan Idrije in predsednik združenja Alpe-Adria. Paolo Corelli. Sledila so celodnevna predavanja o delu v posameznih društvih. Srečanje smo zaključili s pogostitvijo v gostišču Metka in ogledom observatorija Črni vrh ter Javornik. Srečanje sta financirala mesto Idrija in Tehnooptika Smolnikar iz Ljubljane.

Mesečna predavanja

Imeli smo 9 mesečnih predavanj za člane društva in ostale udeležence.

Med najbolj odmevnimi je bilo predavanje dr. Dušana Petrača iz JPL v Pasadeni, ZDA, z naslovom *Sedanje in bodoče raziskave sončevega sistema z vesoljskimi sondami*. Spremni nagovor je imel dr. Andrej Čadež. Predavanja se je udeležilo preko 70 poslušalcev.

Gradnja

Observatorij

V letošnjem letu smo nadaljevali z gradnjo kupole za društveni teleskop Meade LX200 12".

Kupola je prebarvana, ima motorni pogon in trenutno deluje z ročnimi komandami. Položeni so vsi komunikacijski in močnostni kabli do hiše. V kupoli je postavljen steber za teleskop.

V A B I L O

Vabimo Vas na mesečni sestanek, ki bo v torek, 19. februarja 2001, ob 18. uri v predavalnici F2 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani. Glavni del sestanka bo predavanje:

Teleskopi iz domače delavnice

Bojan Dintinjana

Opisal bom teleskope in opremo na Črnem Vrhu. Teleskop ACIT smo priredili za fotometrijo spremenljivk. Prikazal bom rezultate fotometrije prekrivalnih spremenljivk.

Lepo pozdravljeni,
Bernard Ženko

Pridobljeno je dovoljenje za gradnjo od RS UO Idrija, z vsemi potrebnimi soglasji. Uredil Stane Slavec.

V nadaljevanju gradnje je predvideno računalniško vodenje teleskopa iz hiše. Dela so v teku. Pri gradnji so pomagala podjetja: Poudarek-Domžale, FDS-Trzin, Kleparstvo Štifter Tomaž-Vižmarje in Elektroinstalacije Kodrič iz Krškega.

Popravila strehe in hiše

Viharji v jeseni so nam odnesli del strehe na hiši. Zasilno smo jo zakrpali, kakor je dopuščalo vreme. Ven dar moramo streho pred poletjem 2001 temeljito obnoviti. Na hiši smo zakrpali fasado in očistili okolico in cesto grmovja.

Udeležba na prireditvah

Razstava Znanost mladini

Udeležili smo se razstave Znanost mladini, ki je bila v septembru v Cankajrevem Domu. Na razstavi smo imeli svoj pano in informativno gradivo. Razstave so se udeležili: Slavec, Štritof in Jurčič-Zlobec.

Dnevi tehnične kulture

Udeležili smo se dnevov tehnične kulture, ki jih prireja vsako leto ZOTKS od 9. do 12. novembra. Mi, ki smo člani zveze, smo predstavljali naše društvo s panojem o meteorjih, informativnim biltenom in teleskopom Tehnooptike Smolnikar. Sodelovali so: Slavec Stane, Pajer Urška, Triglav Mihaela, Štritof Nikolaj in Jurčič-Zlobec Borut.

Udeležba na seminarjih v tujini

Mednarodna meteorska konferenca IMC 2000

Udeležili smo se IMC v Romuniji. Na mednarodni meteorski konferenci so bili Mihaela in Gabi Triglav ter Mirko Kokole. S konference so se vrnili z novico, da je Javornik dobil kandidaturo za naslednji IMC, ki bo v jeseni 2001 v Cerknem.

Mednarodni astronomski mladinski tabor IAYC 2000

V avgustu smo se udeležili mednarodnega astronomskega mladinskega tabora (IAYC) v Španiji. Udeleženec je bil Marko Kolar. Na taboru je delal v skupini za radioastronomijo.

Ekskurzije na AOJ

Nikolaj Štritof je letos vodil tri skupine na opazovanje nočnega neba na Javornik

Učence 3. letnika Gimnazije Koper, učence Osnovne šole Globoko in matematike iz Fakultete za matematiko in fiziko v Ljubljani.

Poleg tega je RTV Slovenija posnela na Javorniku mladinsko oddajo Rdeči grafit.

Izdaja strokovne literature

V letošnjem letu smo izdali Astronomski priročnik z naslovom *Nekaj astronomskih tem: Gradivo za astronomske krožke in tabore*. Avtorji priročnika so: dr. Aram Karalič, dr. Mirjam Galičič, prof. Sonja Jejčič, Rado Klemenčič in dr. Alen Varšek. Knjigo je uredil Aram Karalič, sponzorirala pa sta jo Mestna občina Ljubljana in ZOTKS Ljubljana.

Poleg te knjige smo izdali še *Skripta vaj za Mladinski raziskovalni astronomski tabor 2000*. Brošuro je napisal in uredil Marko Pust.

Izdelava astronomskih instrumentov

V izdelavi je kamera za avtomatsko snemanje meteorjev. Ta se sestoji iz fotografskega objektiva, elektronskega ojačevalnika slike in CCD videokamere. Ses tavní del kamere je tudi računalniška kartica za zapisovanje slik (Frame Grabber). Izdelavo vodi Stane Slavec.

Članstvo

V društvu je trenutno 59 članov od tega 11 članic.

Stane, stane@nettaxis.com